

Minden eddigi társadalom története
osztályharcok története.
Világ proletárijai egyesüljenek!

NÉPAKARAT

„Az iparilag fejlettebb ország a ke-
vésebb fejletlenek saját jövője képét
mutatja.” (Marx.)

SZOCIALISTA MUNKÁSLAP

No. 10. sz. Vol. VI. évfolyam.

New York, 1908 február 4.

Egyes szám ára 2 cent.

Népgyűlés az egyesülés érdekében.

JEGYZŐKÖNYV.

A new yorki és brooklyni szocialisták által 1908. január hó 25-én az Orawetz féle „Arpad Hallban” tartott népgyűlésről.

Az egybehívók nevében Schwartz Vilmos elvtárs üdvözlő a jelenlévőket s kéri egy gyűlésvezető s jegyző megválasztását. Ülésvezetőnek Steron Ernő elvtársat (S. L. P.), jegyzőnek Baruch elvtársat (S. P.), választja meg a népgyűlés.

Steron elvtárs átvevén a gyűlés vezetését, a szót átadja a napirend előadójának, Bolgár Elek elvtársnak, ki egy órási beszédben fejtegeti az egyesülés szükségességét s időszéri voltát. Régebben is voltak — ugymond — egyesülési törekvések, ezek azonban inkább öhajkek és reménysek voltak, míg ez idők szertint gazdasági szükségességek teszik kényszerítővé az amerikai munkásság egyesülését, minnek kiindulása csak a két szocialista pártban tömörült munkásság egyesülése lehet. Ez egyesülés alapjául a marxista szocializmus elvein s azokkal összhangzatos taktikán nyugvó politikai és gazdasági mozgalmat tart szükségesnek.

A következő határozati javaslatot nyújtja be:

Tekintve, hogy a gazdasági válság, mely a munkásosztály tagjait pártállásra és feltámaszra való tekintet nélkül egyformán sújtja, újabb bizonyítékait nyújtotta a szétforgásosság hátrányainak, a közeli elnöklészet pedig az amerikai proletáriátus egységes politikai állásfoglalását teszi szükségessé; tekintve, hogy az összmunkásság szervezése csak a szocializmus követelményei alapján valószínűsíthető meg s így a szocialista munkásság elsőrendű teendőjévé válik; tekintve emellett, hogy az összmunkásság egyesítésének első lépése az osztálytudatos, a szocialista munkások egyesítése kell, hogy legyen.

Tekintve továbbá, hogy szocialista munkásszervezeteknek csak úgy van létjogosultságuk, ha a munkásosztály egyesítésén s nem annak szétforgásosságán dolgoznak s, hogy nem egyes munkásoknak vagy csoportoknak pillanatnyi érdekeit, hanem az osztály felszabadulásának céljait istápolják, a mi csak a kapitalista osztályllyal folytatott harc alapján és a bérmentés rendszer megszüntetésével történhetik.

Kijelenti a népgyűlés, hogy az élet és tudomány által egyaránt igazolt alapon, a marxista szocializmus alapján való egyesülésben, annak elveit, s ezekkel összhangban levő taktikáit követve, látja egy hatékony együttműködés biztosítását. Ennek érdekében az ily értelemben vett szocializmusból folyó gazdasági és politikai szervezkedés érdekében emeli fel szavát, a minőnek alapelveit a következők juttatják kifejezésre:

„A munkás-osztály és a munkálató osztály közt semmi közöség nincs. Nem lehet béke mindaddig, míg éhség és nélkülözés található a dolgozó embernek a munkálató osztály és az élet összes javai ama kevesek birtokában vannak, a kikből a munkálató osztály áll.

E két osztály közt küzdelemnek kell folynia mindaddig, míg csak az összes munkások nem tömörülnek egy politikai, mint gazdasági tétel s birtokukba veszik s megtartják azt, a mit munkálatóknak termelnek.

A gyors vagyontelhalmozódás és az iparok igazgatásának mind kevesebb és kevesebb kézbe való összpontosulása képtelenné teszi a jelenlegi gazdasági szervezkedést arra, hogy felvegyék a küzdelem a munkálató osztály egyre növekvő hatalmával szemben, mert ezek a szervezkedések olyan állapotot állapítanak, mely lehetővé teszi, hogy a munkások egyik csoportját ellene uszítsák az ugyanazon iparban dolgozó munkások egy másik csoportjának, elősegítve ezáltal, hogy egymást verjék le bérharcok esztén.

Ez állapotokat megváltoztatni és a munkásosztály érdekeit megóvni csak egy olyképp felépített szervezettel lehet, hogy minden egy iparba tartozó — vagy ha kell, valamennyi — tagja beszüntesse a munkát bármikor, ha sztrájk vagy kizárás van annak valamelyik ágában, így az egyen esett sérelmet az összeség sérelmének tekintve.”

A népgyűlés így elveken felépült s úgy gazdaságilag, mint politikailag egységes szervezkedés mellett foglal állást s annak érdekében a legmészszebb menő agitációt tartja szükségesnek, míg a gazdasági szervezkedés avult formáját, mint a koncentrált tökével szemben hatálytalannak bizonyult s a munkásosztályt fejlődésében csak akadályozó szervezkedési módot elveti.

Ezest az egyesülés alapjául előadva, a két magyarországi szocialista párt között minden további különbség önmagától esik el, miért is a népgyűlés szükségesnek tartja, hogy mindkét párt által összehívandó közös kongresszus után az egyesülés a fenti alapon valóssággal létre is jöjjön.

A népgyűlés ezen határozata közzendő a magyar, német és angol nyelvű amerikai szocialista lapoknál és magyarországi testvérpajunkkal, a „Népszava”-val.

Bolgár elvtárs után Basky Ferenc elvtárs (S. L. P.) szólal fel, a magyar S. P. lap, az „Előre” régebbi számaiból felolvasott idézetekkel bizonyítja, hogy a szocialista párt az egyesülés gondolatától régebben nem állott távol s míg akkor a „világ proletárijai egyesüljenek” jelszónak érvényt kívánt szerezni, addig legutóbb az egyesülés kérdésében tanúsított merev magatartásával teljesen ellentétbe jutott ezzel a marxista követelménnyel.

Ezután Lissauer Sándor elvtárs (S. P.) kap szót. Egy órási beszédben polemizál az előadóval. Kijelenti, hogy a népgyűlést nem tartja illetékesnek ily határozati javaslat előadására, majd a S. P. és S. L. P. által elért eredményeket állítja egymással szembe, azt a következtetést vonja le, hogy a marxizmus a gazdasági szervezkedés terén Amerikában csődöt mondott. Nem a tökékoncentráció a fontos, hanem a nép lelkületébe való behatolás, a mit a S. P. megtett, de a S. L. P. elmulasztott.

A következő szónok K. Szabó József elvtárs (S. P.), ki a magyarok közti szakadásról beszél és az azt követő testvérharcról. Gondolatmenetéből az vehető ki, hogy az angol pártokat tartja hivatottaknak a béke és egyesülés megvalósítására.

Radó, Lefkovits, Rosenthal, Stern, Schneeweiss és Sonnenfeld elvtársak az egyesülés érdekében, Salzberger elvtárs az egyesülés ellen szólal fel.

Radó elvtárs a következő határozati javaslatot nyújtja be:

„A népgyűlés felszólítja az „Előre” és a „Népakarat” frakciót, hogy válasszanak 6-6 Liküldöttet, kiknek feladata legyen utat és módot keresni a békés együttműködésre s addig is, míg az egyesülés lehetségesé válik, vége vessenek a szomorú viszálykodásnak.”

Majd Adler elvtárs beszél, állást foglalva a pure and simple trade unionok ellen.

Czinke Gábor elvtárs (S. P.) az S. L. P. és annak taktikája ellen foglal állást, eltilti azt s az „Előre” utolsó számában közölt álláspontot teszi magáévá.

K. Szabó elvtárs szólal fel ismét. Nincsenek biztosítékai, ugymond, hogy az egyesülés után meg fognak szünni a surlódások. Örvendestek mondja, hogy ez alkalommal már kezdtek egymást megérteni az ellentétes álláspontok képviselői.

Még Hackl elvtárs szól, az egyesülés mellett foglalva állást.

Több szónok nem lévén, a gyűlésvezető lezavaztatja a határozati javaslatok fölött. Ugy a Bolgár elvtárs, mint a Radó elvtárs által benyújtott határozati javaslatot a tulajdon többség magáévá teszi.

Steron Ernő, Sam Baruch, a népgyűlés elnöke, a népgyűlés jegyzője.

A TÖRÖK ZAVAROK.

Szeredben kivégezték Panagiel Miklóst és Athanakursi Jánost, a kiket azért ítélték halálra, mert tagjai voltak a Mitrusin bandájának, a mely július 14-én megtámadott egy török csapatot és véres harc után, a melyben a banda vezetője és legnagyobb része elesett, ők ketten török fogságba jutottak. A kivégés napján a görög kereskedők a gyász jelül egész nap zárva tartották boltjaikat. Körülbelül 400 görög asszony ki akarta kiseríteni a temetőbe a kivégzettek koporsóit, de a török katonaság szétverte a tömeget és kegyetlenül bántalmazta az asszonyokat. A törökök ledobálták a koporsókat a görög asszonyok virágait s e miatt a keresztény lakosság között nagy a felháborodás a törökök ellen.

A SPANYOL FORRADALOM.

Barcelonában a napokban több bombamerénylet következett el. A robbanások rengeteg kárt okoztak az épületekben. Egy ember meghalt, többen pedig megsebesültek. A városban igen aggasztó a helyzet s a tehetős családok tömegesen utaznak el. A vendégladók üresen, a kereskedelmi forgalom pang. Egy kis utcában bombát találtak, a melyet ártalmatlanná tettek, mielőtt felrobbant. A bomba olyan veszedelmes volt, hogy ha felrobbant volna, a szűk sikátorban száz meg száz emberéletet pusztított volna el. A rendőrség a merénylőkkel szemben teljesen tehetetlen.

A BANYAVIDEKEKRŐL.

A United Coal Co. Edna 1-ső számú szénbányája egy villamos áramtól kigyuladt meg karácsony napján s azóta tüzben áll azon rész. A tüzet lokalizálni más út nem volt, mint hogy az egész bányát vízzel árasztják el, a mi meg vagy két hetet vesz igénybe, míg egészen megtelik, s csak azután kezdhetik meg a szivattyuzást, 200 család van munka nélkül. Mint hírlék, még négy bánya fogja beszüntetni üzemét e héten. Munkaviszonyok általában a lehető legrosszabbak. E. M.

A GAZDASÁGI VÁLSÁGNAK A MUNKÁSSÁGRA VALÓ KÁROS HATÁSA.

egyre jobban mutatkozik Németországban is. Az áru-megrendelések nagyon megcsappantak, minnek következtében a gyárak egy része vagy beszüntette, vagy redukálta üzemét. Az alacsony kereset, a munkanélküliség immár teljesen napirenden van.

Különösen a birodalom fővárosában érezhető a nagy munkanélküliség. Berlinben már hónapok óta növekedik a munkanélküliek száma. A berlini szakszervezeti bizottság pontos adatokat akart szerezni a munkanélküliség terjedelméről. Kérdőíveket bocsátott ki a bizottsághoz csatlakozott szakszervezetekhez, hogy megállapítsa a foglalkozásban lévő és munkanélküli szakszervezeti tagok számát. Ugyancsak megszerezte a munkaközvetítő adatait. Ilyképpen megállapították, hogy 1907 december közepén 15,883 férfi és 325 női szervezett munkás van munkanélküli. Az előző év december havában csak 7772 férfi és 164 női szakszervezeti tag volt munkanélküli. Ehhez járul még a központi munkaközvetítő kimutatása, mely december közepén 11,385 munkanélkülit mutatott ki. Minthogy a szakszervezetek külön munkaközvetítői vannak, emellett a munkaközvetítő adatai a szervezett munkásságra nem jönnek tekintetbe. A két kimutatás szerint tehát december közepén 22,322 munkanélküli volt Berlinben. Ezek a számok meglehetősen pontosak, de korántsem ölelik fel a munkanélküliek összességét. A nem-szocialista szakszervezetek munkanélküli tagjairól nincs kimutatásunk; továbbá azokról a szakmákról sem, a hol a munkaközvetítés a munkáltatók kezében van. Van azonban sok szervezeten munkás, a ki nem közvetítőhöz megy munkát keresni, hanem az újságok hirdetései után próbál szerzeszt.

Ha mind e hiányokat tekintetbe vesszük, úgy aligha mondunk keveset, ha a munkanélküliek számát december végén 30,000-re becsüljük. A berlini faiparban a legnagyobb a munkanélküliség. 1906 év végén 940 szervezett famunkás volt munkanélküli, míg jelenleg több mint 3000. Valamennyi szakmában nagyobb a munkanélküliség száma, mint az előző évben volt. Némelyikben kétszer, háromszor akkora.

De ez természetesen nemcsak Berlinben van így. Stuttgartban pl. novemberben szét megüresedett munkaalakomra átlag 174-en jelentkeztek, míg októberben csak 137-en; az előző év novemberében csak 112-en. E mellett nem szabad elfelednünk, hogy csak a válság kezdetén vagyunk.

VADÁLLAT A CSUHABAN.

Bukarestben letartóztatták Florescu lelkesítőjesség miatt. Florescu hónapok óta éjszakaiaktól dorbzolt s nagyban kártyzott. Mikor saját pénze elfogyott, hozzányult az egyház pénzéhez s abból is nagy összegeket kártyzott el. Tegnapielőtt Rómából egy apáca érkezett Bukarestbe, a ki templomépítésre pénzt gyűjtött. Ilyen jövevény mindig a pap vendége s így az apáca ez alkalommal is Florescu házában szállt meg. A vendég számára, a ki lefekvés előtt a papnak nyolcezer frans gyűjtött pénzt adott át megőrzés végett, külön szobát adtak a parochia egyik szárnyában. Florescu, mikor a pénzt átvette, borzalmas bünye határozta el magát. Megvárta, a mi elcsendesedik a ház, azután belopódzott az apáca szobájába s megfojtotta az alvó leányt, majd felszélvel darabokra vágta, végül a hulladékokat kivette az utcán kóborló kutyaának. A rémes tett után vasárnap reggel nyugodtan ment a templomba, a mikor egyszerre az első padorsban megpillantotta a vendégét, az apácát. A véres éjszakán ugyanis a pap gyermeke beteg lett, felesége virrasztott mellett a virrasztásban kimerült Florescunét megsajnálta a vendég s ő maradt a gyermek mellett, míg a pap felesége lefeküdt. Florescu így tudván kívül a saját feleségét gyilkolta meg. A szőszéken álló pap, a ki erről nem tudott, ájultan esett össze, mikor vélt áldozatát a templomban megpillantotta. A gyilkosság csak nemrég került napvilágra s Florescut nyomban letartóztatták.

JOGOT A NŐKNEK!

A polgári osztály a jövő hét folyamán hatalmas tüntetésre készül a nőkre is kiterjedő általános választójogért. Ha jogot akarnak a nők, akkor bontsák ki a szocializmus zászlaját, mert addig, ha majd szavazhatnak is, de joguk épp úgy nem lesz, mint a hogy a proletár férfiaknak nincs, habár szavazatuk van.

CHICAGOI HIREK.

RENDŐRBOTOT AZ ÉHEZŐKNEK.

Régi dolog, hogy a polgári lapok kivétel nélkül félrevezetik a munkásokat. Förtelmes hazugságokkal igyekeznek csillapítani „honfittársaik” aggodalmait, frázisokba burkolják a rideg tényeket s — azt írják, hogy javult a helyzet, nem kell félni semmit!

Hogy ez mennyire igaz; hűen bizonyítja az alábbi eset.

Mintegy 5000 főnyi munkanélküli tömeg gyűlt egybe Chicagóban s tüntető körmenetben vonultak a város felé, tanácsot akartak kérni a városháza hatóságától, hogy mitevők legyenek kétségbeejtő nyomoruságos helyzetükben, még mielőtt vétek utra, erőszakra vetemednének. Rabolni, gyilkolni vétek, hát akkor mit is tegyenek? Feleletet kívántak a közigazgatás böles embereitől, kikről joggal feltehető, hogy ismerik a bünt, vétek — mondanak meg mi az eljárás azzal a kínos jelenséggel szemben, a mely ilyen dermesztő hidegben arra kényszerít, hogy fütetlen szobában, éhen, betegesen tengődjének a mindent megteremtő munkás-családnak ezrei. Mindezt tehetetlenül kell végignézni egy családapának; nem vétek ez? Nem! tanujelét adta a hatalom annak, hogy nem tartja véteknél!

A nyomoruság által egyesített nép jó reménnyel haladt, Chicago utcáin végig. Volt közöttük, kiknek lelkeben lobogott a láng, a tett, az akaratérő vágya, de sajnos többen voltak olyanok, kiknek arcáról lesirt a félelem, a gyávaság a holnap bizonytalansága. Látszott, hogy a legtöbb csak szomorú vendége a tüntető tömegnek csak azért megy, mert éhes, s ha tán egy falat kenyert adnának neki, melylyel éhségét lecsillapíthatná, szívesen visszaterne...

A midőn már-már a városházához közeledtek volna, egyszerre csak mintha minden épület kapuja egy-egy Police-Station lett volna, úgy omlottak ki a jól táplált rendőrök, kezükben bottal s irgalmatlan ütéseket mértek az inség csapatjában résztvevőkre. Legérdekesebb része a dolognak az, hogy a rendőröket a tömeg közt levő civil detektívek vezényelték. A felkessebbek közül néhányat letartóztattak látás címén, a többi örült, hogy menekülhetett s gyávan, bután szétszalag, haza menekült, hol újra ismétlődött az, a mit elhagytak: a szűlő tovább aggodhatik, a gyermekek tovább sirhatnak.

A Federation of Labor emberei bámulva kérdezték egymástól másnap — hogy tegnap tüntetés volt? Mit sem tudok róla — volt a felelet...

Meddig tart ez még így munka népe!?

Szívet tépő fájdalommal kell reá felelni: addig — míg a munkások százai siketek maradnak a tette hívás oly annyira elhangzott hangjára — a meddig vakok maradnak a derengő viláosság előtt, s a meddig az ember nem igyekszik megismerni emberi mivoltát, önérejét. Addig szétforgásosva kullog s egy néhány rendőrbot gyözedelmesen fogja szétverni mindannyiszor. Ha ilyen dolgok után is háttartottok zászlónknak, véteket követtek el, olyan véteket, mely sokkal nagyobb annál, a mit ellenetek hóhéraink, közös ellenségeink elkövettek. Ha nem jöttök táborunkba, ám tegyetek, de egyuttal készüljétek rá, hogy még sok rendőrbot hasadjon el hátatokon.

Minket pedig akik küzdünk, munkálunk a jövő társadalom fokozott erőre serkentés az a tudat, hogy nem fog kézni az idő midőn a szükségsszerűség tette kényszeríti.

Gaal Sándor.

A fenti eset részleteiről számol be a következő chicagói tudósítás:

Ebben a füsttel kevert levegőjű nagy gyárvárosban is száz és száz ezer munkás és munkánő tölti el a piszkos, egészségtelen gyárakban, műhelyekben életének legnagyobb részét. De még szerencsésebb azok, kik ha az elközelhető legártalmasabb és legveszélyesebb munka mellett is megmenekítik magukat és családjukat az éhségtől a nyomortól és szenvedéstől.

Az ipari üzemeknek, melyek nagy számmal vannak Chicagóban, legnagyobb része szünetel, s a hol dolgoztatnak is, kevesebb munkással és rövidebb munkaidő mellett; különösen ott, a hol szervezeten, tudatlan munkások vannak alkalmazva, fordulnak elő nagy bérlévonások, mert ezekkel még a legjobb munkaviszonyok közt is megtehetik ezt. Ezekkel a szerencsétlenekkel, majdnem lehetetlen megértetni a

szervezkedés szükségességét. Mert hát mindig úgy volt és úgy lesz, ennyi az egész tudományuk.

Igen szerencsétlenek, de tudatlanságuk révén még elég jól érzik magukat, bánatukat s vele együtt testüket, lelküket az alkoholba ölik meg, a templomba is el lehet menni vasárnaponként hol saját anyanyelvükön hozzák helyre lelkiismeretüket, hát nem boldogok? Tulzsfuolt lakásban laknak, compania-boardon és így olesón élhetnek, de nem számítják, hogy a hol laknak a bacillus minden fajtája tenyészik és a hol dolgoznak, szintén minden fajta betegség fenyegeti.

A polgári lapok igaz, nem ölik meg a reményt a munkásokban, náluk mindég megindul a munka, de jelenleg is csak nagynehezen jön svungba. Itt-ott észlelni már, hogy indul, glyanformán, mint a lábbadozó beteg, ki most hagyta el ágyát s a derűs időben sétát tesz, de ismét fáradtan dől az ágyba, mert gyenge még a szervezete. Sok a gyár itten, de sok a munkanélküli is, némelyek szerint 60-80 ezer mások állítása szerint, a mely hitelesebb forrás 100 ezeren felül vannak. Szép szám! Mindezek várják éhesen, fázza, hajléktalanul — mig megindul a munka. Vagy mit is mondok, éhesen, hajléktalanul, dehogyan, van itt is népkönyha, menház, hisz még nem olyan rossz világban élünk. Ime a népkönyha és menház forgalma a városi statisztikai hivatal szerint: 1906-ban 13,503 ember kapott szállást és 27,016 kapott ebédet, 1907-ben 23,642 hajléktalan ember kapott szállást és 47,284 ember ebédet. 5568 ember részére pedig munkát szereztek. A decemberi hónapban volt legtöbb hajléktalan ember, kik menházra szorultak, ezek száma 11,100. Tehát a jelenlegi gazdasági pangás alatt keresték fel szorult helyzetükben leginkább e dicső intézményt. Hanem mi több, még munkát is adtak, az utcákat rendbe hozni és ezért a napi munkáért kapnak házi három napi teljes ellátást, egy ember három napi ellátása fél dollárba kerül és ezért egy napig kellett volna dolgozniok a hidegben hiányos ruházzal. Mert fő a profit! De mégsem kellett, akadt egy jó lélek: Lonon a városi utca segédgondnoka kijelentette, hogy embertelenség volna ily vékony ruházatban tovább dolgoztatni az így is félig-meddig megfagyott munkásokat s 2 órai munka után munkanélküli lettek ismét, még a tőkésnek ismét nem kellems a munkás.

Az elmúlt héten az S. P. egy munkanélküli népgyűlést hívott egybe Michigan Lake előtti nagy térségre, a gyűlésen 15-20 ember vett részt a rendőrséggel együtt. A gyűlés végére még érkeztek vagy 3 ezren, kik csak későn értesültek a gyűlésről, a nagy tömegben meglátásztott a nyomoruság a szenvedés az ár-cukról mint ruházatról. Vékony nyári ruhában hallgatták végig a gyűlést. Ime a szabóipar is pang, pedig kellene téli ruha, jó meleg kabát, a teletömött raktárak már olesón is adnák, kevés profittal, de nincs, ki megvegye, mig meg nem indul a munka.

A gyűlés befejeztével egyesek úgy határozottak, hogy elmennek a városházához a polgármestertől munkát és kenyeret követelni, a mit a S. P. ellenezett azzal az indokolással, hogy nem viszi a népet a vágóhídra, mint azt Gapon, az orosz forradalmár pap tette, de a rábszélés nem használt s úgy tízezeren utnak is indultak dr. Reitman vezetésével; közéjük vegyültek Pinkerton-detektívek, kik a legnagyobb ordítózással éltették a nemzetközi szocializmust. Mikor már látták, hogy Sippy is összehozná a készleltben tartott legényeit és megőrsítést kaptak, agyba-főbe bunkózták a békésen haladó menetet. Brutális kegyetlenséggel bunkózták az ujonnan megérkezett rendőrök is; a menet feloszlott és dr. Reitmant úgy összszervezték, hogy hetekig fog tartani, mig felépül. Ez nem volt elég, bekísérték és még ott is, ha tiltakozott, kommandósra öklözték.

ANGOLORSZÁGBÓL KITILTVA.

Ugy látszik, Amerika proletárijai nem képesek elfogyasztani a hustrust rothadt árúját sem, mert még Angliába is küldik. Ande a további bevétel betiltották az ottani kapitalisták. Ugy látszik, nekik is van elég, ezután ők a maguk csinálmányával fogják megmérgezni a proletárok szervezetét. Mi pedig vigasztalódhatunk, mert mi fogyaszthatjuk el ezután a tuberkulózis húst is. Ez a hustrust ellen indított hadjárat eredménye.

NÉPAKARAT

szocialista munkáslap.
A Szocialista Munkáspárt hivatalos közlönye.

Kiadja
Az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség
516 East 6th Street, New York, N. Y.

Megjelen minden kedden és pénteken.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	3.00
Fél évre	1.00
Negyed évre	0.50
Európába	12 korona.

Egyes szám ára 2 cent.

A Munk. Bet. Szöv. hivatalos közlönye.

Szerkesztővel értekezni lehet hétfőn és szerdán 6-tól 8-ig.

NÉPAKARAT
Publ. by the Hungarian Socialist Labor Federation of America
516 East 6th Street, New York, N. Y.
ARNOLD GONDA NATIONAL SECRETARY.
A. WALDMAN NATIONAL TREASURER.

ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY.
SUBSCRIPTION YEARLY \$2.00
SINGLE COPIES 2c

Entered as Second-Class Matter August 28, 1907,
at the Post Office at New York, N. Y.

New York, Tuesday, February 4, 1908

AMERIKA SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRTJÁNAK ELVI NYILATKOZATA

A Szocialista Munkáspárt konvenciója ismételtül nyilatkoztatta, hogy az élethez, a szabadsághoz és a jóléthez minden embernek kétségbevonhatatlan joga van.

Kijelentjük, hogy a kormányzat rendelkezése ama jog élvezetét mindenki részére biztosítani, de a munkás társaságainak okukra, kijelentjük egyszerűen azt is, hogy az a jog a nép többségére, a munkásszervezetekre, a munkásokra, mert az nem gyakorolható az a jogot a gazdasági egyenlőség azon rendszer mellett, amely jelenleg uralkodik, s amely annak életét, annak szabadságát és annak jólétét lényegesen alázza.

Kijelentjük, hogy a valódi politikai elv az, amely szerint az egész népek kell birtania és ellenőriznie a kormányzatot, de egyáltalán — ugyancsak a munkás társaságainak okukra — kijelentjük, hogy a valódi gazdasági elv az, amely szerint a teremtési és társas eszközök fölötti magántulajdonban jut kifejezésre, a népesség két osztálya szagadja: a tőkés osztályra és a munkás osztályra, a társadalmat az osztályharc rázkódtatásainak teszi ki és lehetővé teszi, hogy a kormányzatot a tőkés osztály kizárólagos érdekei irányítsák. Ezért van a munkás megrabolva attól a gazdaságtól, amelyet ő maga állít elő; ez teszi lehetővé, hogy önálló munkálkodó munkások eszközök megvonják tőle, a mint fogja a társadalmi eszközöket az által rákényszerített munkanélküliség folytán, meg az élet fenntartásához szükséges eszközöktől is meg fosztva.

Ilyen rendszer ellen a szocialista munkáspárt fel emeli forradalmi zászlaját és követeli a tőkés osztály feltétel megadását.

Rohamosan közeleg az idő, midőn ezt a rendszert a társadalmi fejlődés természetes menete, részint csodjainak és válságainak romboló hatása alatt, részint törstörvények és a tőke egyéb alakulatainak szerves irányzata folytán meg fogja bukítani. Maga ez a rendszer fogja önönön sirt megadni.

Felhívjuk tehát Amerika összes bér munkáseit hogy a Szocialista Munkáspárt zászlaja alatt osztálytudatos táborra szervekedjenek, mely jogainak tudatában el van szánva azok kiküzdésére.

Es felszólítunk egyszerűen minden értelmes polgárt is, hogy lépjen minden tartózkodás nélkül a munkás-osztályérdek terére és vegyék ki részüket az emberiség felszabadításának hatalmas és nem megkérdőjelezhető feladatában, a mint a barbár idők maradványait képező osztályellenlétnek egyszerű és mindenkorra véget vethessünk, a földnek s a természetnek és a jövőnek elcsúszás minden esz közének a nép közös tulajdonába való átadását a társadalmi természet, ipari háború és társadalmi lépések az együttműködés alapuló közösségek rendezésére helyezzék, azt a közösségek, melyben minden munkás szabadon és teljes mértékben érvényesítheti majd képességeit s azoknak eredményeit; civilizáció összes modern tényezői által sokszorosított értékesheti.

A VÉRENGZÉS TOVÁBB TART.

Orszórszágban nem mulik el nap, a melynek meg ne volna a maga véres eseménye. A orosz forradalmárok majdnem minden városban lapokat, röpiratokat adnak ki a propaganda érdekében. Eríthető okokból ezeket az iratokat titkos nyomdákban csinálják. A rendőrségnek persze elég gondot okoz ezen nyomdák kiutazása és folyton szimatol. Így azután Kaba rovásban sikerült felfedezniök a forradalmi szocialista párt egy nyomdáját, valamint egy laboratóriumot, a melyben tíz kész bomba volt. Ezzel az ügygyel kapcsolatban 14 személyt több mértékűt, sok realiskolai tanuló és nőt letartóztattak. Besszarabja kormányzóságban erős zavargások vannak, a melyeket a belügyminiszternek az azonnali adóemelésre vonatkozó legutóbbi rendelete idézett fel. A rendőrség és parasztközött véres összecsúszások keletkeztek, a melyeknek következtében 11 rendőrségi parasztközött életét veszítette és számszerűen megsebesültek. A nyugtalanító terület uragonyosokar roencit: ki.

LE A LEJTÓN!

Részletek a M. B. és Ö. Sz. konvenciójáról.

Kell-e nekünk foglalkoznunk a M. B. és Ö. Sz. ügyeivel?

Sokan úgy vélekednek, hogy nem, miután sem lapunk, sem szövetségünk vele semmi összeköttetésben nincs. Ez nem helyes okoskodás! En azt mondom és velem sokan mások, hogy egy munkáslapnak, mint a Népakarat, foglalkoznia kell egy-egy egyesülettel, melynek 700 tagja kivétel nélkül a magyar munkásság sorából rekrutálódik. Persze nem a gyűlölet hangján és annak elhíntése céljából, hanem hogy azon egyesület működését szigorú bírálat alá véve, megmutatva a hibákat, a tagokat gondolkodásra készítve, közvetve helyes irányba tereljük az egyesület vezetését.

Sajnos, ez ma már nehéz feladat! Nehéz, mert a halál rásütötte bélyegét a M. B. és Ö. Sz.-re. A most megtartott konvenció látszólag ennek ellenkezőjét mutatja, de csak a felületet vizsgáló szemében. A ki a dolgok mélyébe tud tekinteni, a ki tud a fejekben olvasni és tud következtetni, annak ítélete nem lehet kétséges.

Mi volna az "Önképző Szervezet" célja? Neve elárulja. És mit tapasztaltunk a konvención? Ugyazólván kivétel nélkül az összes osztályok küldöttei kénytelenek voltak jelenteni, hogy náluk ezen "csodabogár"-nak se híre, se hamva. Sőt, a vezetők maguk akarják ezt így. Hogy rosszakaraból vagy tudatlanságból meg fogja mutatni a következő példa.

Ondik János elvtársunk, az I. oszt. (Brooklyn) küldötte jelenti, hogy osztályuk szoros összeköttetésben van a "brooklyni szoc. munkásszervezet"-tel (A. M. Sz. M. Sz. III. oszt.) é annak gazdag és tudományos könyvtárát nagyon csekély díjazásért használják, sőt a tagok egy része egyben tagja a szocialista szervezetnek is.

Ha öntudatos egyének a küldöttek, megtap-olják a jelentést. De ennek épp ellenkezője történt. A legvehemensbb támadást intézték az I. osztály ellen. **Bodaj**, a II. oszt. küldötte kijelenti: "Kárhözóatosnak tartom, hogy az I. osztály tagjait belekényszerítik abba, hogy használják egy idegen frakció könyvtárát. Az ellen tiltakoznunk kell és ezt nem szabad megengednünk." — Vajjon kell-e ehhez kompenzát?

Ondik János elvtársunk, az I. oszt. küldötte jelenti, hogy osztályuk szoros összeköttetésben van a "brooklyni szoc. munkásszervezet"-tel (A. M. Sz. M. Sz. III. oszt.) é annak gazdag és tudományos könyvtárát nagyon csekély díjazásért használják, sőt a tagok egy része egyben tagja a szocialista szervezetnek is.

Ha öntudatos egyének a küldöttek, megtap-olják a jelentést. De ennek épp ellenkezője történt. A legvehemensbb támadást intézték az I. osztály ellen. **Bodaj**, a II. oszt. küldötte kijelenti: "Kárhözóatosnak tartom, hogy az I. osztály tagjait belekényszerítik abba, hogy használják egy idegen frakció könyvtárát. Az ellen tiltakoznunk kell és ezt nem szabad megengednünk." — Vajjon kell-e ehhez kompenzát?

Ondik János elvtársunk, az I. oszt. küldötte jelenti, hogy osztályuk szoros összeköttetésben van a "brooklyni szoc. munkásszervezet"-tel (A. M. Sz. M. Sz. III. oszt.) é annak gazdag és tudományos könyvtárát nagyon csekély díjazásért használják, sőt a tagok egy része egyben tagja a szocialista szervezetnek is.

Ha öntudatos egyének a küldöttek, megtap-olják a jelentést. De ennek épp ellenkezője történt. A legvehemensbb támadást intézték az I. osztály ellen. **Bodaj**, a II. oszt. küldötte kijelenti: "Kárhözóatosnak tartom, hogy az I. osztály tagjait belekényszerítik abba, hogy használják egy idegen frakció könyvtárát. Az ellen tiltakoznunk kell és ezt nem szabad megengednünk." — Vajjon kell-e ehhez kompenzát?

Ha öntudatos egyének a küldöttek, megtap-olják a jelentést. De ennek épp ellenkezője történt. A legvehemensbb támadást intézték az I. osztály ellen. **Bodaj**, a II. oszt. küldötte kijelenti: "Kárhözóatosnak tartom, hogy az I. osztály tagjait belekényszerítik abba, hogy használják egy idegen frakció könyvtárát. Az ellen tiltakoznunk kell és ezt nem szabad megengednünk." — Vajjon kell-e ehhez kompenzát?

Ha öntudatos egyének a küldöttek, megtap-olják a jelentést. De ennek épp ellenkezője történt. A legvehemensbb támadást intézték az I. osztály ellen. **Bodaj**, a II. oszt. küldötte kijelenti: "Kárhözóatosnak tartom, hogy az I. osztály tagjait belekényszerítik abba, hogy használják egy idegen frakció könyvtárát. Az ellen tiltakoznunk kell és ezt nem szabad megengednünk." — Vajjon kell-e ehhez kompenzát?

Ha öntudatos egyének a küldöttek, megtap-olják a jelentést. De ennek épp ellenkezője történt. A legvehemensbb támadást intézték az I. osztály ellen. **Bodaj**, a II. oszt. küldötte kijelenti: "Kárhözóatosnak tartom, hogy az I. osztály tagjait belekényszerítik abba, hogy használják egy idegen frakció könyvtárát. Az ellen tiltakoznunk kell és ezt nem szabad megengednünk." — Vajjon kell-e ehhez kompenzát?

Ha öntudatos egyének a küldöttek, megtap-olják a jelentést. De ennek épp ellenkezője történt. A legvehemensbb támadást intézték az I. osztály ellen. **Bodaj**, a II. oszt. küldötte kijelenti: "Kárhözóatosnak tartom, hogy az I. osztály tagjait belekényszerítik abba, hogy használják egy idegen frakció könyvtárát. Az ellen tiltakoznunk kell és ezt nem szabad megengednünk." — Vajjon kell-e ehhez kompenzát?

Ha öntudatos egyének a küldöttek, megtap-olják a jelentést. De ennek épp ellenkezője történt. A legvehemensbb támadást intézték az I. osztály ellen. **Bodaj**, a II. oszt. küldötte kijelenti: "Kárhözóatosnak tartom, hogy az I. osztály tagjait belekényszerítik abba, hogy használják egy idegen frakció könyvtárát. Az ellen tiltakoznunk kell és ezt nem szabad megengednünk." — Vajjon kell-e ehhez kompenzát?

Ha öntudatos egyének a küldöttek, megtap-olják a jelentést. De ennek épp ellenkezője történt. A legvehemensbb támadást intézték az I. osztály ellen. **Bodaj**, a II. oszt. küldötte kijelenti: "Kárhözóatosnak tartom, hogy az I. osztály tagjait belekényszerítik abba, hogy használják egy idegen frakció könyvtárát. Az ellen tiltakoznunk kell és ezt nem szabad megengednünk." — Vajjon kell-e ehhez kompenzát?

Ha öntudatos egyének a küldöttek, megtap-olják a jelentést. De ennek épp ellenkezője történt. A legvehemensbb támadást intézték az I. osztály ellen. **Bodaj**, a II. oszt. küldötte kijelenti: "Kárhözóatosnak tartom, hogy az I. osztály tagjait belekényszerítik abba, hogy használják egy idegen frakció könyvtárát. Az ellen tiltakoznunk kell és ezt nem szabad megengednünk." — Vajjon kell-e ehhez kompenzát?

Ebből beigazodott, hogy a M. B. és Ö. Sz. ntözó bizottsága jogtalanul tartotta vissza a betegségét, mert később kiutalta. Ezzel az is meg van mondva, hogy az elváltak jogosan indították harcukat az int. biz. ellen, elszakadásuk esetén jogosan vitték magukkal az osztály vagyonát, mert jogtalanul visszatartották a jogos betegségét, a mit nekik kellett ki fizetniök.

A VI. osztály (New York), mely bár 32½ aggal rendelkezik, annyira nélkülözzi a tagok érdeklődését, hogy nem tudnak gyűlést tartani és nem tudnak tisztviselőket sem választani.

A IX. osztályra (Hollister, O.) egyenesen kimondják, hogy csak kiszípolozásra használják a szervezetet.

A teljesen elzúllott XII. osztályra (Philadelphia) legközelebbi alkalommal fogok rá térni. **Róna Dezsó.**

SZAKSZERVEZETI KONGRESSZUS BUDAPESTEN.

A magyarországi szakszervezeti kongresszusról, mely nemrégiben zajlott le, ezeket írja a "Népszava":

Magyarország szervezett proletáriátusának küldöttei vasárnap fontos és a szervezetek jövőben való működésére kétségtelenül döntő kiutazási tanácskozásra gyűltek össze az új városház közgyűlési termében. Itt tartják meg agyanis a három napra terjedő szakszervezeti kongresszust. Már a kongresszus külső képe is elárulta, hogy óriási haladás történt az első kongresszus óta. A magas színvonalon folyó romoly és céltudatos eláruoló vita viszonyiról tanuskodik, hogy a gyarapodás, fejlődés haladás nemcsak számbeli, de erkölcsi és szellemi is.

Az a nyolc ezredtel, a mely az első kongresszus lezajlása óta lefolyt, mindenképpen hasznos munkával telt el. A kormányhatalon éroszkossága, a hatóságok kicsinyes zaklatásai és üldözései távolról sem voltak képesek a proletáriátust kitűzött céljában megakasztani. Haladunk, fejlődünk. Ellenségeink gyalának szemnyirágalmat szórnak felénk, de mi mosogva haladunk el mind e hiu erőlködés mellett és kiépítjük szervezeteinket. Nincs mi áránunk a polgári társadalomtól, tehát nem s törődünk oktanál dühével.

Az első nap tanácskozását nem zavarta meg emmi. Méltóságteljesen indult meg a vita és olyt mindvégig. Csak a napirend második pontja, a kollektív szerződések fölött megintult vita hozott némi izgalmat a tárgyalásba. A nyomdászok ismétletes egyezményét ugyan: pontnál érintették és ezzel jutott a tanácskozás szenvedélyesebb hullámzásba, amely azonban csakhamar elült.

Az a tény, hogy a tanácskozás második napján a küldöttek két szó ellenében elfogadták a Szaktanácsnak a kollektív szerződésekre vonatkozó javaslatát, a mi azt jelenti, hogy az ország szervezett munkássága a jövőben e kértéss tekintetében nem fog tanácsalannul állni: épp ily fontosságu az is, hogy a kongresszus a Szakszervezeti Tanács jelentését egyhanguag fogadta el. Ez azt jelenti, hogy a bíráltság a Szakszervezeti Tanács működését — a természetes is — a küldöttek teljes mértékben méltányolják kifejtett működését.

SAJÁT VESZTÜKÖN DOLGOZNAK.

Amerika kapitalistái az utóbbi időben támaszkodtak a polgári úriokra, miután megsebesedtek a pánikkal aratot győzelmiük től. Még alig hogy az ügyes uniót feloszlatták, egy újabb hírről lepnek meg bennünket 1898-ban alkották meg az "Erdman law"-t, mely kimondja, hogy a szállító- vagy államvállalatoknak nem szabad munkásikat elbocsájtani azért, mert egy unióhoz tartoznak. Ezt a törvényt törvénytelennek nyilvánított az állami legfelsőbb bíróság.

Az a törvényjavaslatot pedig, mely a szerencsétlenségéért a tulajdonost teszi felelőssé elvetették.

T. i. most ha valamely vállalatnál legvilkolnak néhány munkást, odaállítják a foremant vagy másvalakit bünbaknak, miáltal az igazgyilkos, a boss megmenekszik.

Mi örövendünk neki, hadd hozzák a törvényeket, osszassák fel a szervezeteket, hadd nyiljok ki minél előbb a munkástársaink szeme, hadtudják meg, hogy a pure and simple szervezetek nem érnek egy fabatkat sem.

AZ Ó ERŐSSÉGÜK.

Ugyancsak rosszul állhat a U. M. W. szervezet, ha a Mitchell eltávolításával attól kell félnie, hogy a szervezet felbomlik. Azért lapjul arra hívja fel a tagokat, hogy "nemes mesterüknek" legalább \$3000-tól 5000-ig szavazzanak meg fizetését, mert nincsenek abban a helyzetben, hogy őt elvesztessék.

UNCLE SAM NEM KAP KATONÁT.

Dacára az óriási nyomornak, a mely végig sóprja az Egyesült Államokat, az emberek inkább éheznek, mintsem hogy katonának menjenek. A 19. ezred jelenti, hogy 4 századnál csak 52 katonája van, ebből 39 e hónapban elmegy, marad 4 századnak 20 katonája.

BEKÜLDETETT.

Várjunk-e még tovább?

Cincinnatii magyar munkások! A fenti kérdést intézem hozzátok: várjunk-e még? Őlbe tett kézzel nézzük-e végig a magunk pusztulását, vagy siessünk azt megakadályozni? Szörnyű romlás fenyeget bennünket minden oldalról, bárhova tekintünk is. Még talán meg van egyiknek-másiknak a saját szájától elvont, összekuporgatott egynéhány centje, de ha az is elfogy, mi lesz? Munkánk nincs, hitelünk sincs, semmink és senkink nincsen.

Hát akaraterőnk se legyen már, mely megakasztja utjában azt a rémet, mely bennünket föl akar falni?

Hát emberek se legyünk már, csak gyáva páriák?

Hol vagytok ti, Magyarországból kivándorolt szervezett munkások? Szükség van most reátok, mindnyájatokra, ki a sorba és előre a tűzvonalba! Nagy munka vár reánk, de el kell végeznünk, mert senki sem végzi el helyettünk. Sok időt elpocsékolunk, mely alatt tenünk kellett volna valamat, a mikor nem volt még késő. Ellenségeink, a tőkés kizsákmányolók bezzeg nem aludtak, hanem fegyvereket kovácsoltak a munkásságnak mind nagyobb és nagyobb elnyomására.

Es mit teszünk mi, munkáestestvéreim? Tűnünk és várunk!

Nem akarunk a valóságra felébredni, nem akarjuk a veszélyt észrevenni, a mely minding oldalról fenyeget.

Az éhség szörnyetege, a merre csak fordulunk, mindenfelől ránk vicsorítja fogait.

Munkás-testvéreim, hiszen észre kell, hogy egyetek, hogy a munkanélküliséggel egy ajón és egy időben beköszönt a nyomorúság és az inség is. A hol pedig nyomor van, meg sol más rossz is talál ott helyet. Kivesz onnan: ákedvvel együtt még a családi békeség is.

A hol azelőtt a legszebb, legpéldásabb egyetrtés tanýozott a család tagjai között, ott most a munkanélküliség a gyűlölködést és vizslát odást szülte. A szegénységért egymást okolák s naponkint ismétlődnek a perpatvarok.

Már is lehet asszonyokat látni, a mint : vagy szállalok mögött álló moslékos hordokól az ételmaradékokat kiszedegetik, hogyhez gyermekeiknek vigyék laza.

Es mi a tett idejét átaludtuk és most a ve zelylyel szemben nem tudjuk, mit tegyünk festvéreik! Kérdezlek benneteket, várjunk-e még, vagy tegyünk valamit?

Igen, munkások, férfiak és nők, valamit tenünk kell, mert panaszokkal, sopánkodással vagy siránkozással nem érünk el semmit.

A tőkepenés piócáktól akár minden percen felfordulhatunk éhen, ha hallgatunk és váunk. Tennünk kell tehát nekünk magunknak még pedig gyorsan és erélylen.

Magunkra vagyunk utalva: és így a legelső enniváló nem lehet más, mint hogy szervezedjünk, szetszört munkáestestvéreinket egy áborba egyesítsük. Ez nehéz munka, de meg kell tennünk, mert szétszórva nem érünk e emmit, de egyesült erővel mindent elérhetünk.

Az egyes szétszört munkások ereje bármilyen nagy legyen is az, mégis eltörpül a szórtetkezett tőkés hatalmával szemben.

Munkáestestvérek, a mi csak van itt a földön az minden, de minden a dolgos munkáskézelredménye. Miért ne legyen jogunk munkán gyümölcseit élvezni is?

Ti, mint a dolgos méhek teichordtátok a rakárakat élelmiszerekkel és nincs mit ennetek a ruhák, a mikkél a raktárak zsufolásig megannak telve, a ti munkátok gyümölcse és t ongyosan jártok.

A raktárakban levő szenet ti hoztátok megényre a föld mélyéből és nektek fáznotok kell a házakat a kunyhótól kezdve a huszemele es palotákig ti építettétek és nektek nincs ott onotok.

Ki az oduból, munkások, le a hályoggal : zemekről! Nem szabad többé aludnunk, látunk és hallanunk kell. Látunk nyomorunka is a munkánk gyümölcseit eldorbézó heresöcsékét üzemelt; haljanunk kell az egyesü és hívó szözatát.

Ki a nyomorúság tanyáiból és be a szerveetekbe: az amerikai szocialista munkáspártba z "Industrial Workers of the World"-ba, : ol munkáestestvérekre találunk, akik egy szebb s jobb társadalmi rendszerért küzdenek, a mely társadalomban nem lesz lesz nyomor, a mely társadalomban nem kell félni a munka élküliségtől, hanem ott, a mit a munkásság ermel, azt élvezzi is.

Munkáestestvérek, pótoljuk ki, a mit elmu isztottunk, szervezedjünk és ha eléggé erök vagyunk, majd nem kell többé éhezniünk em kell többé rongyosan járnunk és fázunkunk. **O. A.**

TÁRCA.

ELMENT MEGHALNI...
Irta Kóka.

Eva összebatyuzta a ruháját. Nem olyan sok volt. Néhány szoknya, egy pár felöltő és öt-hat fejkendő. Az egész elfér egy nagykendőbe be-kötve. Valamikor több is volt évanak. Még a tavaszi majáliskor is fel tudott venni öt szoknyát is egyszerre és még akkor maradt a sub-lótha is. De azóta elfogyott. Nem szakadtak el, hanem el kellett adni. Kellott az ára kenyerre.

Valló Mihály pedig — az Eva apja — nem állt semmi nélkül. Hat gyereke mellett volt egy kis darab szántóföldje és szőlője is. A gyerekeknek nem kellett szolgálni, mert amit nyáron kerestek, elég volt a kis föld termésével együtt telire. Az idén azonban rosszul ütött ki a termés. Alig egy pár véka szemet adott a föld. A szőlő is semmi lett. Nagyon némelyik tőkén volt csak egy pár kis nyavalyás biling.

Vallóék elhatározták hát, hogy valamelyik gyereknek szolgálni kell menni. De ki menjen? Eva volt a legidősebb, neki kell kezdeni. Eva eleintén sirt, hogy mit szól hozzá a Jani, a szerteje, ha hírül megy neki, hogy az Eva szol-gáló lett. Talán el sem veszi, ha hazajön a katonaságtól...

Vallóné asszony vigasztalta:
— Ne félj lányom. Meg sem tudja. Minden-kinek azt mondjuk, hogy a nagybátyádnál vagy Budapestben. Ha aztán a jövő termés jobban biztat, hazajösz.

Eva belenyugodott. Azután már nem is sirt. Ugyis tudta, hogy hiába. Becsomagolta az új-selédkönyvvél a Janitól kapott leveleket, összekötötte szépen egy pántlikával; beletette a batyúba a ruhák közé és vonatra ült.

A böcskei falu tornya gyorsan maradozott a 'obogó vonatról. Végre már teljesen eltűnt. Nem látott éva egyebet a kocsi ablakából ismeretlen vidéknél. Hiába erőltette a szemét, hogy valamit kihessen az ismerős tájból, el-lyelte azt a keláthatatlan messzeség.

— Hová utazik fellem? — szöliotta meg-lyvát a kocsi másik végéből egy katona.

A léány felrezzent gondolataiból. Eleintén így tetszett neki, mintha ismerős hang szöli-otta volna meg. Talán a Jani hangja... Csak- nikor jobban szemügyre vette a kérdézőt, ak-or látta, hogy teljesen ismeretlen előtte.

— Pestre — válaszolt röviden.

— No, egy darabig együtt megyünk. Miért-lyan szomorú, szép léány? — iparkodott a be-zelgetést fentartani, szinte enyelegve, a kato-na. És megváltozatta helyét. Odaült a léány- mellé.

Eva elgondolta, talán az ő Jani is így uta-zik most valahol, mint ez a másik katona. Ki-udja, hol... És milyen jól eshetik annak is, ha találkozik valaki... egy léány, aki talán el tudja vidadni. Akiről észbe jut az otthon-agyott kedvese... ki epedve várja annak a keserves három esztendőnek a leteltét... És okkal barátságosabb lett az ismeretlen kato-nához. Kérdésére mosologva felelt:

— Nem vagyok én szomorú; csak egy kicsit-ínzdegetem az ablakon keresztül a földeket... — No, nem így értem — vágott közbe a ka-ona. — Hiszen az ilyen fiatal léánynak meg-nem is lehetnek nagy bajai, melyek elszomorí-tanak. Legfeljebb csak amiatt buslkodhatná-nak, ha a... kimondom ne: a kedvesüket ka-onának besorozták. Mondja, magának nincsen-akona-kedvese?

A léány nem felelt. Szemérmesen lesütötte szemét. Kendője csücskét babrálgatta, miköz-ven magával küzdödni látszott.

— Már ugys látom, hogy van. Hiába is ta-zadná. Meglátszik a szeméből is. Hol szolgál? — Bécsben — felelt szegyenkezve éva.

— Bécsben? Hü, a teremfáját! Akkor még- alán ismerem is. A szágelyné van? Hogy hív-ák?

— Daru János.

— Káplár Daru? Az ötödik kompániában-ly-e? Hiszen az velem egy szobában van? Mit izen neki?

A léány azt hitte, hogy csak-tréfál a katona. De mikor megmondta, hogy a Janinak milyen- zeme, orra, bejusza van és teljesen lerajzolta- lötte a testállását, örömeben azt sem tudta, mit csináljon. Hol a batyujához, hol meg a zoknyája zsebéhez nyult. Mintha valamit ke- esne. Egyszer csak kioldta a batyuját s a cse-édkönyvtér körülötött pántlikából levágott egy- larabot. Odaadta a katonának.

— Adja át ezt a Janinak. Ó nagyon ismeri, mert ő vette és mondja meg, hogy várom... Fütttyentett a vonat. A katona felugrott ülő-elyéről, kinézett az ablakon és gyorsan öss-zeszedelőzködött. A kis darabka szalagot er-zenyében tette s hogy megállt a vonat, kezét-ogott a léánnyal s kiszállt a kocsiból.

Hosszasan nézett tuána éva. Képeletben- nár látta is, amit bekerült az ezredhez, át- dja a Janinak a szalagdarabot. Előtte állt a- ani ugy, ahogy bámulja majd a kis materiát- és hallani vélte a szive dobogását is, amit- örül a kedvese küldeményének.

Majd az otthonhagyottakra gondolt. Előtte látta még édes anyját, ahogy sirt, mikor kikísérte az állomáshoz. Az édes apját, testvéreit, amint szomorúként, mikor elbucszott tőlük. Eszébe jutottak kis gyermekévei, a palánkok mellett játszódozása... és ahogy nagyobb lett, a majálisok... téli esték, mikor Janival együtt voltak... Mindez most olyan szépen tűnt fel előtte, amilyenről azelőtt nem is tudott. Úgy érezte, mintha fojtogatná az a gondolat, hogy most már elszakadt a szülői háztól, a falutól és egy nagy, ismeretlen város áll előtte, milyent még sohase látott és ahol másnak a kezé-lába lesz...

Borbák nagyságos urék az Ujvilág-utcában laktak Pesten. Háromszobás harmadik emeleti lakások volt. Borbák nagysága nagyon szerette a rendet, tisztaságot s éppen ezért nagyon megválogatta a cselédet. Legjobb kívánalma az volt a cselédöt, hogy ne kérjen sok fizetést és semmiábra ne ellenkezzen. Mindent úgy csináljon, ahogy a nagysága akarja. A nagysága pedig amit az egyik percben így akart, a másikkban már másképpen akarta. Nem is állta a cseléd. Azt mondta, aki egyszer Borbákéknál megfordult, hogy ott, ha négy keze volna is a cselédnek, akkor sem bírta eleget tenni. Minden héten vezetett egyet a helyszerező és egy sem tudott három napnál tovább maradni.

Most is, éppen hogy az ebédöt felkelt a Borbák-család, a helyszerező egy magas termetű, egészséges arcú, falusi leánnyal állított be.

— Na, hogy hívják? — kérdezte Borbák nagysága az érkező leányt.

— Kezeit csókolom, kérem szépen... Való Éva vagyok.

— Hová való?

— Böcskére, kez... — Hány éves?

— Tízennyolc, kérem szépen.

— Szolgált-e már valahol?

— Még nem, kezeit... — Hát akkor nincs is szeretője, mi?

Itt a leány megakadt. Zavarba jött. Nem tudta eltalálni, mit mondjon. Hazudni nem akart és az igazat megmondani pedig nem volt bátorsága.

— Mondja meg csak bátran. Nem esszük ám itt meg a szeretőjét — fogadta az asszony és vigasztalta a leány erős termetét.

— Van, kérem sz... — No, lássa! Hát aztán, mikor akarná, hogy bejűjön az a legény?

— Az kérem nagyon messze van... Nem jöhet ide... — Akkor rendben van. Mit kér?

— Tíz forintot, kezeit csó... — Az sok, lássa. Annnyit nem adok. Nyolc forintot kap, ha jól viseli magát.

Felóra múlva már lent a mosókonyhában toporgott Éva. Meztelbás papucsban állt a teknő mellett késő éjjelig. Lábát már huzta a görés a kő hidegségétől, felső teste pedig csurronozott az izzadságtól. Majd később a konyhafelmosásnál a hideg víztől az egész teste kihűlt.

Reggelre már beteg lett a leány. Alig tudott valamit csinálni a konyhán. Soha nem érzett még a testében fájdalmat s most egészen leestett a lábáról.

— Na, ki látott még ilyen cselédet!? Az első nap megbetegszik — fellengéskedett az asszonya.

— Mit csinálnak, nagysága kérem? Én nagyon rosszul érzem magam... — Mit? Menjén a kórházba. Betegnek ott a helye.

Elindult Éva a nagyváros zajában arrafele, ahol magyarázták a kórházat. Lassu, beteges lépésekkel téngertgett utcáról-utára. A csipős, novemberi hidegtől reszkettett egész testében. Meg-megállt több helyen s lehuzódott a kapualjában, hogy szoknyájával melegítse cipőitlen lábait.

Elképzelte, ha most látná a Jani... Ölébe kapná s úgy vinné haza... abba a kis háza, ahol olyan jó volt lenni és ahová jötték a jó szomszédok, ismerősök azonnal, ha valami bajról értesültek...

Odaállt az orvos elébe. Reszketett, mint a kocsonya a félelemtől. Már úgy érezte, mintha éles késsel vágdná az orvos a testét. Majd meg-mintha a bőrt kaparná.

— Mi a baja? — kérde az orvos hidegen.

— Mindenütt fáj, nagyságos... — Vigyázzon magára. Elmehet.

Egy óceulát adott a kezébe és a leány elindult vándorogva, maga sem tudta milyen irányban.

A magas házak forogtak a szeméi előtt, a járókelők táncoltak s úgy érezte, mintha ő maga is örült sebességgel forogna a mellette elhaladókkal.

Egyszerre csak minden elsötétült előtte. Nem látott mást, csak messze... nagyon messze a Daru Janit, ahogy szaladt lélekszakadva feléje.

Összerogyott. A járókelők körülfojták. Beszóltak hozzá, de csak annyit tudott mondani: — Jobb... — Termés lesz... és... haza jön a... Jani is...

Valló Mihályék sürgőnyt kaptak. Nagy eset az faluhelyen. A szomszédok mind összegyűltek. A kisbíró, aki vitte a sürgőnyt, mindenkinek elmondta utjában, hogy Vallóékhoz megy. Reszkető kezekkel bontotta fel az öreg Valló. Feltette a szemüvegét s egy darabig csak nézte...

Olvassa már kelmét — nyugtalanzkodott a felesége.

Az összegyűlt szomszédok szájtátra lesték a Valló szájából a szót. De biz az nem tudott egy kukkot sem mondani. Elejtette a papírosát a kezéből.

A legidősebb gyerek kapta fel s az olvasta: — Lányuk meghalt. Jöjjenek.

Mindenki eljajdította magát. Az öreg asszonyok sópáncsoltak:

— Látszott már azon a lányon, mikor elment is, hogy baja van. Olyan szomorú volt...

— Nem is akartam én engedni, de folyton irt a bátyja, hogy mikor küldjük már fel hozzájuk az évikét — mentegette magát Vallóné asszony.

Majd azon szomorodtak el, hogy senki sem mehet a temetésre, mert nincsen költség. Nagysókára jutott észébe Vallónak:

— Talán elmehetne Rozsi, aztán ott maradna szolgálmi legalább addig, míg megkeresné az utóköltésget.

Még aznap vonatra isült a Rozsi. Az egész család sirt keservesen és egyik sem tudta, hogy a Rozsit sirtja-e vagy az Évát... Vagy mindakettőt...

EGYLETI HIREK

A New Yorki I. osztály f. hó 7-én, pénteken este 7 $\frac{1}{2}$ órakor választmányi ülést tart. — A napirend fontossága megkívánja, hogy a tagok valamennyien pontosan megjelenjenek.

I. osztály titkára.

A New Yorki Szoc. Munk. Szerv. I. o. vigalmi bizottsága felkéri mindazokat, kik a február 1-én tartott mulatságra jöveket kivitték február 8-ig (szombat) leszámolni sziveskedjenek.

A New Yorki Szoc. Munk. Szerv. I. osztály f. hó 8-án, szombaton este 8 órakor helyiségében (516 E. 6th St.) tartja rendes havi ülését. Pontos megjelenést kér a titkár.

A New Yorki Szoc. Munk. Szerv. II. oszt. f. hó 8-án, szombaton este 8 órakor helyiségében (404 E. 64th St.) tartja rendes havi ülését. Pontos megjelenést kér a titkár.

A St. Louisi Marx Károly Munkás Önképző Egylet 1908 február 29-én este a Concordia Club Hall-ban, 144 $\frac{1}{2}$ Chouteau Avenue, NAGY ALÁRCOS BÁL TRENDEZ. Kezdeté 8 órakor. Belépő-díj 25 cent.

FIGYELEM, ALLEGHENYI ELVTÁRSÁK ÉS MUNKÁSTÁRSÁK!

Január hó 31-én, valamint február hó 1-én és 2-án nyilvános népgyűlést tartunk szervezetünk helyiségében, 803 East Street.

Minden magyar munkás tartsa kötelességének a gyűléseken megjeleni!

Előadó: Somogyi Mihály New Yorkból.

A Cincinnati Szoc. Munk. Szerv. felszólítja az alatt jelölteket, hogy a náluk levő könyveket haladéktalanul szolgáltatassák be a könyvtárba: Fery 9-es számú német könyvet, J. Pauli 2-es számú német könyvet, G. Mayer "A csillagok világa" című könyvet. J. Juhász.

A Munkás Betegségélyző Szövetség I. oszt. f. hó 7-én, pénteken este pontban 8 órakor helyiségében ülést tart. Fisher, titkár.

SZERVEZETEK ÉS ELVTÁRSÁK FIGYELMÉBE!

Értesítjük mindazon osztályokat és egyes elvtársakat, kik Somogyi Mihály szervezőt körükben óhajtták, hogy levelezéseiket a következő címre küldjék: január hó 25-től február hó 8-ig M. Somogyi, c/o. L. Gross, P. O. B. 385, E. Pittsburg, Pa.

REGÉNY.

A Pénz.

Irta Zola Emil. (Folytatás.) 31

— Ej mit! — kiáltott Pilleraut, — a legjobb, ha az ember a saját sugallatát követi... A jätkszerencse az egyedül igaz, vagy van szerencsénk, vagy nincs. Gondolkozni egyáltalán nem szabad... Látják, a mig azt az urat oly állalkozó arckifejezéssel látom a helyén ülni, mintha mindent fel akarna falni, addig én folyton vásárolok.

Egy kézműdolalattal Saccardra mutatott, ki e percben lépett be és elment helyére, a bal oldalon levő első oszlophoz. Kifogástalan öltözékével, finom kabátjában és vakító fehérneműjével, Saccard a gondatlan ember barátságos és friss külsejével birt.

A TÁRSADALMI FORRADALOM.

— Irta Karl Kautsky. —

VII.

7. A TÁRSADALMI FORRADALOM FORMÁI ÉS FEGYVEREI.

A béke egyetlen biztosítéka manapság a forradalmi proletáriátustól való aggodalomban rejlik. Meg kell várni, mily soká lesz e képes helyét megállni a halmozódó bonyodalommal szemben. E mellett van egy sereg oly hatalom, melynek még nem kell tartania egy önálló forradalmi proletáriátustól, és ezek egyikét-másikat teljesen saját uralma alá hajtja egy kíméletlen, brutális csoportja a nagy pénzembereknek. Ezek a hatalmak eddig jelentéktelenek voltak a nemzetközi politikában s általában békeszeretőknek mutatkoztak, de most mint nemzetközi bonyodalomozók lépnek mindinkább előtérbe. Így mindenképp az Egyesült Államok s mellettük Anglia és Japán. Azelőtt Oroszország állott első helyen a nemzetközi zavarcsinálók lajstromában; hősies proletáriátusa most pillanatnyilag elterelte ettől. De valamint egy belsőleg korlátlan uralom tulajdosa, mely uralom nem fél egy háta mögötti forradalmi osztálytól, azonképpen egy ingadozó uralom kétségbeesése is feltűzhet egy háborút, a mint ez 1870-ben III. Napoleon alatt történt s még talán II. Miklós alatt is megtörténhetik. Ezen hatalmak s azok ellentétei részéről fenyegeti ma a világbékét a legnagyobb veszedelem, nem pedig a Német- és Franciaország, avagy az Ausztria és Olaszország közötti ellentétek részéről. Egy belátható időn belül bekövetkező háború esélyeivel számolnunk kell, ezzel együtt azonban politikai rázkódások lehetőségével, melyek vagy közvetlenül a proletáriátus felemelkedéséhez vezetnek, vagy legalább is az ahhoz vezető utat megnyitják.

Nehogy félreértessem. Én csak vizsgálódok, nem pedig jóslok, legkevésbé pedig kívánságoknak adok e helyütt kifejezést. Csak vizsgálódok a tekintetben, hogy mi jöhet, s nem jelentem ki, minnek kell jönnie. Ha itt a háborúról úgy beszélnek, mint a forradalom egy eszközüéről, úgy az nem azt teszi, hogy óhajtom is a háborút. A háború borzalmai oly elrettentők, hogy manapság már csupán katonai fanatikusok rendelkezhetnek azzal a szomoró bátorsággal, hogy hidegvérrel háború után kíváncsiak. De még akkor is, ha egy forradalom nem a célhoz vezető eszköz, hanem maga a végső cél volna is, mely semmi áron, tehát a legvéresebb háború árán sem volna eléggé drágán megvásárolható, a háború nem volna kívánatos mint oly eszköz, mely a forradalmat szabadjára engedi. Mert ezt a legesélytelenebb eszköz e célra. Oly irtózatot pusztítókat hoz magával, oly rettenetes következményeket támaszt az állammal szemben, hogy egy belőle eredő forradalmat a legsúlyosabban terhel meg oly feladatokkal, melyek nem az ő saját feladatai és a melyek átmenetileg csaknem összes erőit és eszközeit abszorbeálják. E mellett oly forradalom, mely háborúból ered, a forradalmi osztály gyöngeségének jele, gyakran további gyöngítés okozójává válik, már azon állapotoknál fogva is, melyekkel együtt jár, valamint azon erkölcsi és szellemi hanyatlásnál fogva, melyet egy háború többnyire előidéz. Tehát a forradalmi kormány feladatainak óriási halmozása s egyidejűleg erőinek csökkentése. Ezért szenved könnyebben hajóterést vagy vesztit el korán hajóterejét oly forradalom, mely háborúból ered. Mennyire másképpen hatott a polgári forradalom Franciaországban, hol az a nép felülkerekedéséből eredt, mint Németországban, a hol egy sereg háború hirta életre! És a proletáriátus ügye a párisi felkelésből sokkal nagyobb hasznot érhetett volna el, ha arra a felkelésre nem kényszerült volna idő előtt az 1870/71-iki háború által, hanem csak egy későbbi időpontban ment volna végre, mely alatt a párisiak a kellő erőre tehetek volna szert, hogy Napoleon Lajost és bandáját forradalom nélkül kergessék szét.

Legkevésbé okunk sincs tehát, hogy haladásunk mesterséges siettetése érdekében háborút kívánjunk. De óhajainkon úgy sem mulik semmi. Bár az emberek maguk csinálják a maguk történetét, de nem választják tetszés szerint azon problémákat, melyeket meg kell oldaniuk, sem azon körülményeket, melyek között élnek s az eszközök, melyek által e problémákat megoldják. Ha a mi óhajainkon mulnék, melyikünk nem részesítené előnyben a békés utat, az erőszakossal szemben, melyhez személyes erőink talán elégtelenek is, s mely talán magunkat is elnyeli? De a mi feladatunk nem az, hogy jámbor óhajokat nyilvánítsunk és a világtól azt követeljük, hogy azok előtt meghajoljon, hanem, hogy az adott feladatokat, körülményeket és eszközöket felismerjük, hogy utóbbiakat célszerűen felhasználhassuk előbbiek megoldására.

A tények felkutatása, ez az alapja egy észszerű politikának. Ha azon véleményét táplálom, hogy forradalmi korszaknak megyünk elébe, melynek időpontjáról persze semmit sem mondhatunk, úgy erre a

jes távolban kell maradniok a piros bársony korlátfaltól, melyet profán kéznek érintenie sem szabad. Mazaud mindennap elvitte magával Berthiert és két segédjét, azonkívül pedig a táviratok elintézése céljából a kis Floryt, a kinek arca már valóságilag eltűnt mind sűrűbbé váló szakállában. A sadovai napot követő tizer frankos nyeresége óta Floryt rettentő módon szorongatta Chüchü, a ki szégyeltyessé és kielégíthetlenné vált. Így aztán vakon és minden terv nélkül játszott saját rovására, rendíthetetlen bizalommal követte Saccard játékát. A kezein keresztül menő táviratok folytán teljesen tájékozott lett. E pillanatban ép a második emeleten levő táviróhivatalba jött le és egy szolgálta által hivatta Mazaudot, ki Berthiert ott hagyta és hozzájött.

— Áthozzam és rendezzem ma, — kérde.

— Persze, ha olyan tömegesen érkeznek... Mi minden van itt?

— Csupa "Universelle", tisztára vételutasítások.

Az ügynök gyakorlott kézzel lapozott a táviratokban és szemlátomást megelégedett volt.

— Kézpénzvására adja ezt tovább mind, — mondá Mazaud aztán Florynak — és ne várjon, mig a táviratokat lehozzák önnek! Ön fenn fog maradni és személyesen vesz át mindent.

Mazaud időközben visszatért a parquettehoz. Lépten-nyomon egy-egy megrendelő-lapot intett neki. Odasietett hozzá és pár szót válynyújtott át neki a szolgák, oly ügyfelektől, tott vele, miután a prokuristáknak tisztellett-kik hozzá nem férhettek.

tényleges állapotok vizsgálata után jutottam s nem kívánságaim után. Semmi egyebet nem kívánok, minthogy tévedjek s azoknak legyen igazuk, a kik úgy vélik, hogy a kapitalizmustól a szocializmus felé vivő átmeneti idő mögöttünk fekszik s már megnyertük mindazon lényeges alapvetéseket, melyek a szocializmus felé vivő békés haladás érdekében szükségesek. Fájdalom, nem látok semmi lehetőséget ezen vélemény elfogadására. A legnagyobb és legnehezebb, a politikai hatalomért való küzdelem, még előttünk van, mely csak hosszú, kemény tusában dönthető el, melyben összes erőnket a végtelenségig kell majd megfeszítenünk.

Semmit sem követhetünk el a proletáriátussal szemben, a mi hátrányosabb volna, mintha azt tanácsoljuk neki, hogy már most szereljen le a végből, hogy növeljük a burzsoázia állítólagos engedékenységet. Ez a mai helyzetben nem jelent egyebet, mint azt a burzsoáziának kiszolgáltatni, attól szellemi és politikai függőségbe hozni, eleröltetni, lefokozni és lehetetlenné tenni arra, hogy nagy történelmi feladatainak megfeleljen.

Hogy ez nem túlzás, arra nézve például szolgálhatnak az angol munkások. Sehol sem számosabb a proletáriátus, sehol sem fejlettebb gazdasági szervezete, sehol sem nagyobb politikai szabadsága mint Angliában. És sehol sem oly mértékben politikailag tehetetlen. Nem csupán a magas politikában veszette el minden önállóságát, de még legközelebbi érdekeit sem tudja többé megvédeni.

Itt megint tanúságot tehet a már ismételt idezett Webb-házaspár, ez a forradalmisággal bizonyára nem gyanusított forrás. „Az utolsó tíz év alatti fellendülés idejében, — mondják a már említett cikkben, — az angol munkásoknak a „munkáspolitikában“ való részvétele mindinkább csökkent, nyolcórás törvényei a Fábiosok szerinti konstruktív szocializmus, melyeket a szakszervezetek az 1890-93. évek között oly buzgónpáltak lassanként megszüntek utóbbiakat foglalkoztatni. A munkásképviselek száma az alsóházban nem emelkedett.“ Még az ellenség legújabb korbácsútsései sem képesek Anglia proletáriátust felrázni. Némák maradnak, ha szakszervezetekkel erőszakoskodnak, ha kenyerüket megdrágítják. Az angol munkások mint politikai tényező ma alacsonyabb fokon áll, mint a gazdaságilag leglemaradottabb, politikailag legértelenebb európai államnak: Oroszországnak munkásai. Az ő életerős forradalmi tudatuk az, a mi ezeknek az ő nagy, gyakorlati erejüket megadja; a forradalomról való lemondás, a pillanatnyi érdekekre való korlátozódás, az ugynevezett realpolitika az, a mi amazokat a valóságos politikában nullákká teszi.

A politikai erő elvesztésével együtt ezen reális politikával azonban karöltve halad a morális és intellektuális sülyedés.

A proletáriátus erkölcsi újajásuléséről beszéltem fennebb, mely proletáriátus a modern társadalom barbárabból, kultúrának megtartásának és fejlesztésének legjelentékenyebb tényezőjévé vált. De csak ott emelkedtek oly magasra, a hol a legmervebb ellentétben maradtak, a burzsoáziával szemben, a hol a politikai hatalom után való törekvés — élénken fenntartotta bennük az öntudatot, hogy hivatottak arra, hogy önmagukkal az egész társadalmat magasabb fokra emeljék. Itt is megint mutatja Anglia, hová jut egy munkásosztály, mely lemond a forradalomról és csak reális politikát folytat, szeményt gyony nevetéssel szegre akasztja és minden oly harci célt elutasít magától, a mely nem fejezhető ki fontokban és sillingekben. Még polgári ajkáról is felhangzik a panasz, az angol munkások elítélték erkölcsi és szellemi zülléséről, kik a burzsoázia züllésében híven résztvettek s ma is alig egyebek ők, mint kis burzsoák, kik a többtől csak valamely nagyobb kulturálásban különböznek s kiknek legmagasabb ideálja abban áll, hogy uraikat majmolják, álnok, tiszteletreméltóságukat utánozzák, csodálatukat a gazdagság iránt, barmiképp lett legyen is az megszerelve, szellemelen modorukat szabad idejük agyonütése tekintetében. Osztályuk felszabadítása úgy tűnik fel nekik, mint egy bohó álom, ezzel szemben football, boxolás, löverseny s játékok azok, melyek őket legerősebben érdeklik, egész szabad idejüket, szellemi erejüket, anyagi eszközeiket igénybe veszik. (Az angol burzsoa-munkás, e mesteri rajza nem kevésbé fényesen illik az amerikai pure and simple unio arisztokrátiára is. — A fordító.)

Hiábavaló az a törekvés, hogy az angol munkásokban magasabb életfelfogást és nemesebb törekvések utáni érzéket csepegtessenek. A proletáriátus erkölcsisége forradalmi törekvéseiből ered, ez erősíti és nemesíti. A forradalom eszméje az, mely a proletáriátus ama csodálatos felemelését az ő legmélyebb megaláztatásából eszközölte, mely a tizenkilencedik század második felének nagyszerű eredményét ábrázolja.

Ehhez a forradalmi idealizmushoz akarunk mindenképp szorosan ragaszkodni, akkor aztán jöhet akármik is, a legsúlyosabb megpróbáltatásokat is viselni fogjuk, a legnagyobbakat is megalkotjuk majd és méltók leszünk azon nagy történelmi feladatokra, melyek ránk várnak.

(Folyt.)

Midőn ismét megállt a bársonykorlát előtt, újra ott talála Jakobyt, ki szintén folyton növekedő halmoz piroc cédulákat tartott kezében. Ezek kétségkívül Gundermann és híveinek megbízásai lehettek, mert azt mindenki tudta, hogy a küszöbön álló öldöklésnél a "baisse-partnak" Jakoby lesz a zsidóbankra kimondott halálos ítéletnek végrehajtója. Jakoby épp az ő sógorával, De la Roque beszélgetett, a ki keresztény létere zsidó-kól vette el feleségül. Ez a De la Roque beszélgetés közben szenvedélyesen lóbálta jegyzőkönyvét, melyből világoskék megbízó-lapok tömege duzzadt ki.

— Massias ur keresi önt, — jelentette be Mazaudnak egy teremszolga.

Az ügynök gyorsan a bejárás felé sietett vissza. Massias ott gyorsan elmondta, hogy úgy látszik, mintha az árak, a contremine által a vásárra zudított értékek terhe alatt megcsappannának; erre Saccardnak az a gondolata támadt, hogy a kulisszáknál fog működni és így majd hatása befolyással lesz a parquette első árfolyamára. Egy nappal előbb az Universelle háromezerharminc frankon állt; megbizta tehát Nánthansohnt, hogy száz darabot vásároljon, melyeket majd egy másik emberrel háromezerharmincöt frankért fog ajánlani. Ez uton ötfrankos áremelkedést lehetne elérni.

— Jól van, — felelt Mazaud; — azt az árat megcsináljuk...

(Folytatás következik.)

(E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség)

KIADÓHIVATALI ÜZENETEK.

Előfizetők figyelmébe! Gyakori eset, hogy...

VEGYES ROVAT

Perl Miksa elvtárs eljegyezte Kornstein Rózsika elvtársnőt New Yorkból.

Groszman Jenő nyomdász, volt szegedi (Magyarország) szociáldemokrata párttitkár...

LAPUNK MEGBIZOTTAI.

- New York. N. Y. Szerkesztőség, 516 E. 6th St. Brooklyna N. Y. Mandula Sándor, 298 Heyward St. Cleveland, A. Neuma, 2677 E. 55th St. E. Pittsburg és Környéke, A. Windt P. O. B. 382 Schenectady, N. Y. Tóth Lajos 109 7th Ave. Passaic, N. J. Buják János 14 Grand St. Garfield Newark, N. J. Róna D. 186 Boyden St. St. Louis, Horváth P. O. 202 Sontard St. Elizabethport, N. J. A. Gall 257 Livingston St. Barberton, O. Botos Imre, 244 Mulberry St. Milwaukee, Wis. L. Horváth 619-3rd St. San Francisco, B. Fischer 883 McAllister St. Philadelphia, Pa. Prencel 916 Randolph St. Buffalo, N. Y. J. Ponomir, 394 Tonawanda St. McKeesport, Pa. Debrecey B. 143-2nd St. Baltimore, Md. L. Farkas, 914 E. Fayette St. New Brunswick, J. Kovács, 41 Somerset St. Springfield, Ill. Székely János 805 N. 7th St. Cincinnati, G. Jahn, Jubiser 1941 Central Ave. Bridgeport, Conn. K. Weller, 53 Cherry St. Hartford, Conn. Lynn és Boston, Czapp István 4 Seltsbee Chicago, Ill. Böhm Fülöp 308 Wabington Boulevard Newark, C. Turucz Pál. Diverson, Ill. Janka István. Berwick, Pa. John Kovács, P. O. B. 405. Erie, Pa. Tóth Béla 548 W. 19th St. Oakland és Tehalek, Cal. M. Klein, 516 18th Street Oakland, Cal. Peoria, Ill. J. Takács 625 Fishgate St. Columbus, O. J. Jergasi, 267-2nd St. Allegheny, Pa. H. Gyékis, 803 East St. Marius Ferry, O. A. Kondor, 105 Washington St. North Tonawanda, N. J. Ch. Mayer, 239 Fredericks St. Ezekben kívül az egyes szervezetek által megválasztott elnökségi tagok fel vannak hatalmazva előzetes felvenni és azt nyugtatni.

T. M. E. M. Betegség-Élyző Egylet.

Alapított 1904. április 4-én. Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján d. u. 2 órakor a Fortune Hallban, 226 5th St., Springfield, Ill.

EGYLETI KALAUZ.

I. osztály. New Yorki Szociálisták Munkásszervezetének gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján d. u. 2 órakor a Fortune Hallban, 226 5th St., Springfield, Ill.

II. osztály. New Yorki Szociálisták Munkásszervezetének gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján d. u. 2 órakor a Fortune Hallban, 226 5th St., Springfield, Ill.

III. osztály. Brooklyn magy. szoc. kör 5 Boerum St. (Soe. Labor Club helyiségében) van. Titkár S. Pinka 3 Boerum Street hová minden levél intézendő. Minden hó első vasárnapján d. u. 2 órakor képzőgyűlés van minden 3-ik szombat este 8 órakor összejövetel. Gyönyörű és gazdag könyvtár ad a tagok rendelkezésére.

IV. osztály. Passaic Magyarok Szoc. Köre Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a kör helyiségében. Leányok-fele csoport 182-3rd St.

V. osztály. Elizabethport szoc. munkás Szervezetének gyüleseit tartja a Knoll-féle Hallban 463 East Jersey st. cor. 5th St. minden 3 szombaton vita vagy felolvasás. Utolsó szombaton üzleti gyűlés. Titkár: M. Oppman, 355 Magnolia Ave.

VI. osztály. Newarki Szoc. Munk. Szerv. Üzleti üléseit tartja minden hó 1-8 szombatján és a többi szombaton vita vagy felolvasás. 20 West St. Playvetky szalon helyiségében. Titkár Spil Béla 74 Nesbitt St.

VII. osztály. Schenectady-i Szociálisták Munkás Szervezet helyisége 805 Duane Ave. Sassa József helyiségében gyüleseit tartja minden hó 2-ik szombat este 8 órakor és minden hó 4-ik vasárnap d. e. 9 órakor. titkár A. Baan 82 Welley St

VIII. osztály. Pittsburg és Környéke Szociálisták Munkás-Szervezet minden hó második vasárnapján d. e. tartja az üzleti gyűléseit és minden szerdán este 8 órakor vita-estély vagy felolvasás tartatik magánhelyiségében 395 Beech Street. E. Pittsburg titkár M. Weisz lev. titkár L. Gross P. o. Box 355. A szervezetet érdeklő levelek ide címezendők.

IX. osztály. McKeesport Magyar Szociálisták Munkás Szervezet saját helyisége 149 2nd St. Üzleti gyűlése minden hó első vasárnapján délelőtt, minden harmadik vasárnap este. Titkár M. Braun. Levelező titkár Kudwicky Béla e. o. Rosenberg 328 5th Avenue, hová minden a szervezetet érdeklő levelek küldendők.

X. osztály. San Franciscoi Szoc. Munkásszervezet. Gyüleseit tartja minden hó első szombatján, a többiekben vita vagy felolvasás. A szervezetet helyisége 883 Mc. Allister St. Titkár: Stern M. cor. Scott and Cheoutant St Szerveztünk érdeklő leveleket kérnénk ide címezni.

XI. osztály. Clevelandi Magyar Szociálisták Munk. sok Kör. (Hungarian Branch of the Socialist Labor Party.) Titkár J. Fung 2225 Abbey Avenue. Minden a kör érdeklő levelek ide küldendők. Gyüleseit tartja minden hó első kedjén 1949 W 25th St. magánhelyiségben.

XII. osztály. Hartfordi Szoc. Munk. Szerv. P. B. és lev. titkár Burger Dező, 386 Park St. Pénztárnok Lukács János. Gyüleseit tartja minden hó 4-ik vasárnapján 44 Elm St. S. L. P. Hall.

XIII. osztály. Philadelphai Szoc. Munkás Szervezet Pénzügyi titkár és jegyző L. Toth. Levelező titkár J. Tudor 825 N. Lawrence St. Kihz minden a kört érdeklő levelek intézendők. Rendes havi ülése minden hó első vasárnapján d. e. 9 kor. Kedélyes estély második és vita-estély negyedik vasárnapján tartatik meg. Gyűléshelyisége 607 N. 3rd St. Rákóczi kávéház.

XIV. osztály. Buffalói Szociálisták Munkásszervezet. Levelező titkár M. Weisz 312 Tonawanda St. Hová minden a szervezetet érdeklő levelek küldendők. Pénztárnok Erdélyi A. Gyűléshelyisége 14 Austin St. Gyűlések, felolvasások és vita estélyek minden szerda este. Magánhelyisége nyitva minden este.

XV. osztály. A St. Louisi Marx Károly Munk. Önk. Egylet. Magánhelyisége nyitva minden este. Titkár M. Spitzer 1439 So 3rd St. Összejöveteleit tartja hetenkint háromszor a következők szerint: Kéki napokon olvasó, 1. és 3. estörtökönjén üzleti ülése, a többi estörtökönjén retorikai előadások. Vasárnap délutánunként szórakoztatásra szánt családi összejövetelek.

A St. Louisi, Marx Károly "Munkás Önképző egyet" Dalardai osztálya, dalorált tartja minden vasárnap d. e. 10-12 óráig Üzleti üléseit minden hó 2-ik szombatján. Titkár Lidy Sándor 2401 N. 7th Street Minden a dalardát érdeklő levelek ide címezendők.

A St. Louisi Marx Károly Munkás Önképző Egylet női osztálya, Gyüleseit tartja minden estörtök d. u. fél 2-től fél 8-ig.

XVI. osztály. "Baltimore Locupointi Szoc. Munk. Szerv." gyüleseit tartja minden harmadik, havi üléseit pedig minden első vasárnapján a hónapnak, délelőtti 10-től 12-ig a Labor Lyeumban, 1011 E. Baltimore St. Lev. titk. Ch. Varró 14 N. Ourlay St.

XVII. osztály. Bostoni (Mass.) Szociálisták Munkás Szervezet. (Hungarian Branch of the S. L. P.) üzleti gyűléseit minden hó 2-ik hétfőjén, gyűlés után vita; és minden negyedik vasárnap képző gyűlés, 1105 Tremont St. Room 1. Boston, Mass., a S. L. P. helyiségében.

XVIII. osztály. Chicago Szociálisták Munkásszervezet (Hungarian Branch of S. L. P.) magánhelyisége 688 Fulton Street. Üzleti üléseit tartja minden hó 1-8 szombatján. Minden szombat este vita vagy felolvasás. Az elvtársak mindenféle ügyekben utbaigazítást kapnak. A szervezetet érdeklő értesítések Pallos Károly 16 Emmerson Avenue levelezőhöz intézendők.

XX. osztály. Cincinnati-i Szociálisták Munkásszervezet. Üzleti gyüleseit tartja minden hó 1, és 3. vasárnap d. e. 9 órakor. Minden vasárnap d. e. vita vagy felolvasás az S. L. P. Sectió helyiségében 1414 Race st. hol belépni óhajto tagok jelentkehetnek. Levelező Pálfi János 521 Oliver St.

XXI. New Brunswick Szoc. Munk. Szerv. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Titkár: Ur J. 256 Neilson St.

XXVI. oszt. Oakland és Vidéke Szoc. Munk. Szerv. Lev. titkár Klein M. 516 18th Street, Oakland, Cal. Üzleti üléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 2 1/2 órakor 387 19th St. (Castle Hill) Oakland Cal.

XXVII. oszt. A Peoriai Magyar Szoc. Munk. Szervezet. Levelező és pénzügyi titkár Takács István, kihz minden irásbeli megkeresés intézendő [lakik 625 Fishgate St.] A szervezet minden hó első vasárnapján d. u. 3 óra kor havi- és minden 2-ik szombatján képzőgyűlést tart 3102 S. Adams Street, Berger Hall-ban.

XXVIII. osztály. Chicagói Szoc. Munk. Szerv. 2. k. osztálya. Titkár Ch. Jenev 90 Clybourn Ave., kihz minden a szervezetet érdeklő levelek küldendők.

XXIX. osztály Newark, O. Szoc. Munkás Szervezet. Üzleti gyűléseit tartja minden hó második vasárnapján képző gyűléseit minden második vasárnapján Baltimore St. 389 magán helyiségében Lev. titkár Turucz Pál Co. Cadar-Washington St kihz minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők. Pénztárnok Botos Antal, jegyző Abszolon József.

XXXI. osztály. Allegheny, Pa. Üzleti gyűléseit minden hó 4-ik szombatján este 8 órakor, képző gyűléseit minden hó 2. sz. szombat este tartja a szervezetet magán helyiségében 805 East St. Titkár H. Gyékis lakik 809 East St. hová minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők.

XXXII. osztály. Bridgeport Conn. Lev. titkár Sido A. Neményi, 140 Arch St. Minden vasárnap d. u. fél 2 órakor összejövetel. Rendes havi üléseit minden hó első vasárnapján d. u. 1/2 órakor tartja a Rákóczi kávéház klubjában minden hétfőn este 8 órakor. Kihz minden hétfőn este 8 órakor. Kihz minden hétfőn este 8 órakor. Kihz minden hétfőn este 8 órakor. Kihz minden hétfőn este 8 órakor.

XXXIII. oszt. E. Chicago Ind. Titkár Gyuravik János, Rox 436 Üléseit tartja minden hó 1 vasárnap d. u. 3 óráig minden vasárnap vita és társas összejövetel. Helyisége a Szász-féle Hall-ban van.

A Milwaukeei Szoc. Munkáspárt hivatalos magán-helyisége dec. elseje óta 553. 3th Str. Földszinten van. Minden este 7 óratól 10-ig, vasárnap egész nap nyitva van. Könyvtár szerdán este és vasárnap délelőtt. A magyar szervezet minden hó 1-8 és 3-ik szombatján az agitációs bizottság minden péntek este 8 órakor tartja üléseit. Minden hó 2-ik kedjén a City Central Committee, és minden 4-ik kedden általános pártgyűlés tartatik. Minden vasárnap délután felolvasások és viták tartatnak.

MUNKÁS BETEGSÉG-ÉLYZŐ SZÖVETSÉG.

Intéző bizottság: Székhely: Newark N. J. Elnök Fradrics Fereac 181 Howard Street; alelnök Edison Lajos, 74 So-Orange Ave.; levelező és pénzügyi titkár Fekete János 74 So Orange Ave. Pénztárnok Kish János, 141 West St.; számvizsgálók Nagy Ch. 39 1/2 Rutger St. Newark N. J. ...

MAX SCHLESINGER Uri és Női Divatruháza 87 AVE. C. cor. 6th St. New York. Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legújabb Női- és Uri divatcikkekkel. Előzékeny kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

Egy cseppet a házba egy igaz mértékű mért, fél gallonos korsó JO WHISKEY vagy BRANDY egy hónapig is tart. Ládába csomagoltan az ország bármely részébe elküldöm saját felelősségemre 1.50 ért.

H. J. FRIEDMANN szeszital kereskedő 874-76 GRAND AVE. Chicago, Ill.

Péter Lajos "Rákóczi Hall"-hoz címzett Vendéglő, Kávéház és Étterme. - 4-ik utca 197, New York -

AJÁNLJA KITÜNŐ MAGYAR KONYHÁJÁT. Kitűnő italok. Kitűnő ételek.

A New Yorki Magyarajku Szociálisták kedvelt gyűléshelye. Különböző munkás-lapok az elvtársak rendelkezésére állanak.

J. HOLDSTEIN, BUTOR 29 Pice St. New Brunswick, N. J. Mindenféle butorok a legolcsóbb árban kaphatók. - Pontos kiszolgálás.

Katolín János FÉNYKÉPÉSZ 3616 N. Broadway, St. Louis Képek felvétele BARMILY időben reggel 8 óráig este 8-ig rendelésenként KÉSŐBB is. Na gyobbítások, gombképek és képruhák kaphatók. Kis jegyek 25 drb. 25. Kérem a magyarok pártfogását.

Magyar Kávéház és Billiard-Terem GÁSPÁR KAROLY 529 EAST 5-ik UTA, Avenue A és B között, New York.

Dr. BIEBER E. LAJOS magyar fogorvos 383 E. 8th Street New York

Katolín János FÉNYKÉPÉSZ 3616 N. Broadway, St. Louis Képek felvétele BARMILY időben reggel 8 óráig este 8-ig rendelésenként KÉSŐBB is. Na gyobbítások, gombképek és képruhák kaphatók. Kis jegyek 25 drb. 25. Kérem a magyarok pártfogását.

Tartós és puha bőrből készült szép Divatos Cipők olcsó árban kaphatók a "UNION SHOE CO."-nál. Ave B. cor. 4th st. NEW YORK.

A. GROSSMANN MOSÓ-INTÉZETE 738 E. 9th st. N. Y. A ruhát elhozhatja s készen házhoz szállítja.

MAGER LÁSZLÓ MAGYAR étterem és kávéház 3729 S. Halsted St. CHICAGO, Ill. A So. Side szociálisták kedvelt találkozóhelye Jő ételek. - Tiszta szobák. - Felvilágosítással szívesen szolgálók. Az elvt. pártfogását kérem.

Bevándorlók figyelmébe ajánlja csinosan berendezett tisztas jutányos árú SZOBÁIT ROSTASSY REZSŐ 513 E 6th St. NEW YORK.

Az elvtársaknak Magyar országból érkező leveleire díjtalanul adok felvilágosítást és kívánatra a hajónál megvárom őket.

ÉTTEREM ÉS KÁVÉHAZ a magyar nyelvű öntudatos munkások kedvelt találkozó helye. Izletes friss ételek. - Hazai billiard asztalok. Bet és külföldi pártlapok. Feltétlen megbízhatóság.

G. Beldegreen & Co. budapesti Fényképező 32 Ave. C, cor. 3rd St. Jutányos árak mellett izlées és művészi kivitelű képeket készítmek. Családi és lakodalmi képek-nél árendelvény.

MAX SCHLESINGER Uri és Női Divatruháza 87 AVE. C. cor. 6th St. New York. Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legújabb Női- és Uri divatcikkekkel. Előzékeny kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

Egy cseppet a házba egy igaz mértékű mért, fél gallonos korsó JO WHISKEY vagy BRANDY egy hónapig is tart. Ládába csomagoltan az ország bármely részébe elküldöm saját felelősségemre 1.50 ért.

H. J. FRIEDMANN szeszital kereskedő 874-76 GRAND AVE. Chicago, Ill.

Péter Lajos "Rákóczi Hall"-hoz címzett Vendéglő, Kávéház és Étterme. - 4-ik utca 197, New York -

AJÁNLJA KITÜNŐ MAGYAR KONYHÁJÁT. Kitűnő italok. Kitűnő ételek.

A New Yorki Magyarajku Szociálisták kedvelt gyűléshelye. Különböző munkás-lapok az elvtársak rendelkezésére állanak.

J. HOLDSTEIN, BUTOR 29 Pice St. New Brunswick, N. J. Mindenféle butorok a legolcsóbb árban kaphatók. - Pontos kiszolgálás.

Katolín János FÉNYKÉPÉSZ 3616 N. Broadway, St. Louis Képek felvétele BARMILY időben reggel 8 óráig este 8-ig rendelésenként KÉSŐBB is. Na gyobbítások, gombképek és képruhák kaphatók. Kis jegyek 25 drb. 25. Kérem a magyarok pártfogását.

Magyar Kávéház és Billiard-Terem GÁSPÁR KAROLY 529 EAST 5-ik UTA, Avenue A és B között, New York.

Dr. BIEBER E. LAJOS magyar fogorvos 383 E. 8th Street New York

Katolín János FÉNYKÉPÉSZ 3616 N. Broadway, St. Louis Képek felvétele BARMILY időben reggel 8 óráig este 8-ig rendelésenként KÉSŐBB is. Na gyobbítások, gombképek és képruhák kaphatók. Kis jegyek 25 drb. 25. Kérem a magyarok pártfogását.

Tartós és puha bőrből készült szép Divatos Cipők olcsó árban kaphatók a "UNION SHOE CO."-nál. Ave B. cor. 4th st. NEW YORK.

A. GROSSMANN MOSÓ-INTÉZETE 738 E. 9th st. N. Y. A ruhát elhozhatja s készen házhoz szállítja.

MAGER LÁSZLÓ MAGYAR étterem és kávéház 3729 S. Halsted St. CHICAGO, Ill. A So. Side szociálisták kedvelt találkozóhelye Jő ételek. - Tiszta szobák. - Felvilágosítással szívesen szolgálók. Az elvt. pártfogását kérem.

Bevándorlók figyelmébe ajánlja csinosan berendezett tisztas jutányos árú SZOBÁIT ROSTASSY REZSŐ 513 E 6th St. NEW YORK.

Az elvtársaknak Magyar országból érkező leveleire díjtalanul adok felvilágosítást és kívánatra a hajónál megvárom őket.

ÉTTEREM ÉS KÁVÉHAZ a magyar nyelvű öntudatos munkások kedvelt találkozó helye. Izletes friss ételek. - Hazai billiard asztalok. Bet és külföldi pártlapok. Feltétlen megbízhatóság.

"ATTILA HALL" 523 E. 6th St. New York. FISCHER JÓZSEF, tulajdonos. Magyar Bor és Sör Csarnok. Váradi és Pukaj Gyula I. W. W. cigány zenekarának irodája.

RIZSÁK JÁNOS közjegyző, pénzzsallító és váltó-intézet Főútlelet 127 Second St., Passaic, N. J. Saját ház.

PENZT a legolcsóbban és lehető leggyorsabban küld az O-hazába. Penz-bételeket bármely hazai bankba kamatozás végett elhelyeztet és a betéti könyvet rövid időn belül kihozzatom. Nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztet összegzet, Budapesti irodám után díjtalanul kihozzatom, csupán a szükséges megalapításra HAJÓJEGYKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kihozatok vagy az O-hazába küldök. OKIRATOK számszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítetnek. Jogi, hagyatéki, katonai, teletkényű, nemkülönb az O-hazában, árvásként, takarékpénztárnál